

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉS: AKÁR

Évesre 18 korona
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egy hónapra 1 K 80 f.
 Egyes szám ára mindenütt: 6 HILLER.

POLITIKAI NAPILAP

Felölős szerkesztő: Dr. KÖNIGSTÄDTLER OTTÓ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.
 Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszám 180.

Ujvidékről

elindulnak az orsovaik haza a sietve elhagyott hajlékukhoz, a román dúlás szomorúvá tett fűzkös fészkéihez. Holnap vagy holnapután indulnak el az orsovaik megtaposott otthonukba.

Ujvidék vendégszerető népe hű maradt hagyományaihoz és a maga kis javát igyekezett megosztani a földönfutásra jutott derék testvérekkel, akik megszenvedték a hazai rög szeretetének nehéz martíriumát. Történelmünk sötét lapjai lesznek azok, amelyek az erdélyi románjárásról fognak beszélni késői utódoknak, akik e kegyetlen viharból csak az emlékeket és tanulságokat fogják megismerni.

Milyen más érzéseink vannak ma, amikor utnak indíthatjuk az orsovaikat haza, a kis fehér házak felé, mint amikor a fekete vonatok öntötték hozzánk a tűzhelyektől elszakított testvéreket. A történelem milyen nagyot lendült utján azóta, hogy a román árulás megrohanta határainkat.

A román sereg becstelen mámorral vetette magát földünkre és mint új tatárjárás, száguldata végig a szelid, kedves erdélyi falvakat. Mögötte egy áruló nép ujjongott, amely diadalok piros álmaitól megrészegevedve, kísérte tekintetével az előrohánós seregeket.

Ami nekünk akkor fájdalom volt, ma nekik keserűség. A mi menekülteink már indulnak vissza az uton, amely számukra a legsúlyosabb kálvária volt. És ugyanakkor, amikor a kivert román hadak már a maguk földjének kétségbeesett védelmében véreznek, nekik is van már egy Erdélyük, amelyben a pánik megfagyasztja a vér melegségét, megállítja a szívek dobbanását, urrá teszi a félelem reszketését. A sors — ez a csodálatos igazságtévő — Dobruzsában mér rájuk a bűnhődést és ott sujt hátukra a bosszúállás kemény ostorával, ahol egyszer rablásuk olcsó győzelmét ünnepezték.

Nekik vannak most már menekülteik és földönfutóik, ők látják a sápadt, beteg asszonyokat könnyezni, ők ássák a tömegsírokat a menekült kis gyerekeknek, akiket a hideg, az éhség hervaszt korai halálra.

A mi vonatainkat az öröm röpi a megszabadult falvak felé és nemsokára jön az üzenet a kálváriát járó orsovaiktól, itthon vagyunk és gyomlájuk újra az ősi kertet, édes testvéreink...

Höfer mai jelentése.

Budapest, november 6

(Hivatalos.) KELETI HARCTÉR. Károly főherceg lovassági tábornok hadsereg-arcvonala: Észak-Oláhországban tegnap is teljesen eredménytelenek voltak a románok támadásai. A vöröstoronyi szorosról délkeletre tért nyertünk és elfoglaltuk a La Omu hegyet. A bodzai határhegységben, valamint Keasnál és Tölgyesnél tovább folyik a harc. Kiribabától keletre a theresienstadti derék 42. számú gyalogezred osztagai és más csapatrészek meglepő előretöréssel hatalmukba kerítették a Dedul-hegyet és ez alkalommal 100 orosz foglyot és egy aknavetőt szállítottak be.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadsereg-arcvonala: Nincs különös esemény.

OLASZ HARCTÉR: A tengermentéken az olaszok támadási tevékenysége jeleltékenyen alább hagyott. A gyalogság tömeges harcbevételének megfelelően az utóbbi napok harcaiban szenvedett olasz veszteségek rendkívüli súlyosak voltak. Tegnap a tüzérségi tűz csak Bigliánál, Hudilognál és Lamlnotól nyugatra volt élénkebb. Bigliánál tüzelésünkkel visszavertünk előrenyomuló ellenséges gyalogságot.

DÉLKELETI HARCTÉR: Nincs különös esemény.

A német jelentés.

Berlin, november 6.

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsapata: A Somme menti tartós csatában november 5-ike ismét elsőrangú nagy csatának volt. Az angolok és franciák Below tábornok hadseregének arcvonala ellen nagyon jelentékeny erővel és tüzérséggel egész erejének harcbevételével hatalmas rohamot intéztek. Különböző német törzseknek báró Marschall, Deimling és Garnier tábornokok parancsnoksága alatt álló csapatai rendületlenül állottak helyt és súlyos vereséget okoztak az ellenségnek. A strasburgi hadtestnek a száz és badeni kontingensnek részét, berlinket, hansaikat, valamint meiningi gyalogezredek különösen kitüntették magukat. A szövetségi ellenség a Le Sarstól Bouchavesnesig terjedő husz kilométer széles egész támadási arcvonalon a legnagyobb veres veres vereséget és a St. Pierre—Vaast erdő északi részénél szerzett helyi sikertől eltekintve, semmit sem ért el. Ahol egybíránt az ellenség vonalainkba be tudott nyomulni, onnan azonnal kivertük. 10 tisztet és 310 főnyi legénységet és sok zsákmányt szállítottunk be. Egyedül Le Sarstól északkeletre több mint 70 foglyot és 11 gépfegyvert szállítottunk be. Soissonsnál egy gyenge francia osztag támadását visszavertük.

A német trónörökös hadcsapata: A Maastól jobbra, a hardaumonti szakaszon heves tüzérségi és kézi-gránát-harcok.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs különös esemény.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A tölgyesi szakaszon, valamint az osánci és bodzai szorosan át vezető út közötti harcok a helyzet lényeges változása nélkül tartanak. Predeáltól délre elfoglaltuk a La Omumagaslatot és a vöröstoronyi szorosról délkeletre tovább nyomultunk előre. A Szurdok-szoroson át vezető úttól két oldalt visszavertünk román támadásokat. A déli arcvonalon több mint 450 főnyi legénységet fogtunk el.

BALKÁN HARCTÉR: Nincs újság.

Ludendorff, első főszállás-mester.

A városi közgyűlés előkészítése.

Ujvidék törvényhatósága Matkovits Béla főispán elnöklésével csütörtökön tartja őszi közgyűlését. A közgyűlés napirendjén szerepel fontosabb tárgyakat a gazdasági bizottság ülésén készíti elő, amelyet ma délután 4 órára hívott egybe Profuma Béla polgármester.

A gazdasági bizottság mai ülésén a következő városi ügyek kerülnek tárgyalás alá:

Rendőrségi államsegély felhasználása. Háborus segélyek 1916—17. évre. Kiszácsi uti tégláégető áruháza. Schwarz testvérek bérletének meghosszabbítása. Adamovich szőlőbérletének meghosszabbítása. Kovács Bálint kérvénye a nádgyár bérletének áruháza iránt. Városi földek házikézelése. Polgári fiúiskola céljaira 1800 négyszögöl terület átengedése. Dunai partfűrdő házikézelése. Szabályozási terv kiegészítése és módosítása. Városi Mihályné kérvénye szőlőtelep elidegenítése iránt. Kozma és Bauer felebezése kioszkbérlete ügyében. Torgi József háziszolga ruhaátalányának felemelése. Kutil Imre kérvénye nevelési járulék iránt. Fertőtlenítő-gép beszerzése.

Bolgár hivatalos jelentés.

Szófia, nov. 6.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A bolgár vezérkar közli: A macedon front: Malkitótól délre csapataink elűzték egy ellenséges lovasosztágot. Román front: Dobruzsában felderítő osztagok jelentéktelen csatározása. A Duna mentén tüzérségi és puskatüz.

Naditörvényszék elé állítják a venizelista tiszteket.

Athén, nov. 6.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Legközelebb egy rendelet jelenik meg, amely a Venizelozhoz pártolt görög tiszteket a haditörvényszék elé állítja. Athénben 12. Larisszában 10 tisztet, akik Szalonikibe akartak menni, börtönbe vetették.

Lemberg ünnepe.

Lemberg, nov. 6.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Galicia fővárosa tegnap lelkesen ünnepelte a Lengyel királyság proklamálásának tényét és hódoló táviratot intézett az uralkodóhoz.

Uzsora az ujvidéki éttermekben.

Maximálják az éttermi árakat. — Az ujvidéki étlap és a pesti étlap.

A legnagyobb hálával és elismeréssel kísértük a városi hatóság főrekréveit, hogy Ujvidék lakosságának megélhetéséért való nagy küzdelmét megkönnyítse. Elsősorban honoráltuk azokat az eredményeket, amelyeket a közérlelmezés biztosítása körül a városházán kivívtak. A háborús konjunkturák minden nehézségeivel szemben, megfeszített, fáradhatatlan munkával a város vezetői gondoskodtak, hogy a legfontosabb élelmi cikkekben ne szenvedjen hiányt a város polgársága.

A közérlelmezési üzem jelentős segítséget nyújtott a kis polgári háztartásoknak. A tanács intézkedései konszolidált viszonyokat igyekeztek teremteni a piacon és a rendőrfőkapitányság szigorú ellenőrzése a fogyasztók érdekei védelmében minden visszaélést megtorolt, hogy enyhítse az ujvidékiek gyomorgondjait.

Mégis egy körülmény, mintha elkerülte volna a hatóság figyelmét. A hatóság teljesen szabadjára engedi, hogy az éttermekben vigan burjánozzék az uszora. A harmadik tél küszöbén azok a boldogtalanok, akik a vendéglői kosztra szorultak, már összeszeroppannak a nagy drágaság alatt. Az ujvidéki vendéglősök sportszerűen emelik az árakat és ugyanolyan arányban kicsinyítik a porciókat.

A polgármester közérlelmezési programját, amely Ujvidék lakosságának ellátását tűzte ki feladatul, csak egy valószínűsíthető meg, ha rendet teremt az ujvidéki éttermekben.

A kérdés sokkal fontosabb sem hogy napirendre térjenek felette. Tessék tanulmányozni az ujvidéki vendéglői viszonyokat, a melyek hova tovább tarthatatlanok, egyenesen vérlázítóak. Budapestben le tudták törni az éttermi uszorát, a pesti étlapokat reformálták, úgy hogy a fogyasztókat egy ebéd, vagy vacsora ne fozsza ki teljesen, csak Ujvidéken marad közönyös a hatóság? Nagyváradon maximálták az éttermi árakat és Ujvidéken hiába sürgetünk orvoslást? A régi időben a főváros irigyelte a jó vidéket, ma az a helyzet, hogy Ujvidéknek irigyelni kell Budapestet, mert a fővárosban, ahol bevételből ének sokkal olcsóbb a megélhetés, mint Ujvidéken, ahol minden terem, ahol az ugynevezett forrásnál vagyunk. Beszélő bizonyítékaink vannak, amelyekkel igazoljuk, hogy az ujvidéki éttermekben valóságos uszora folyik, mert ha Budapestben 50—60 százalékkal olcsóbb a vendéglői teríték, mint Ujvidéken — akkor nem lehet más kifejezéssel megbélyegezni a vendéglősök mohóságát, a melylyel a háború szerencsétlen alkalmát a maguk javára kihasználják.

Két állapot szereztünk. Az egyik egy budapesti Vilmos csá-

szár körüti jó hírnevű étteremből való, a másik az ujvidéki Erzsébet éttermének árait tünteti fel. Hasonlítsuk össze a két étlapot és mindenki belátja, hogy joggal és okkal kérjük a hatóság védelmét. Mielőtt azonban a két étlap között párhuzamot vonnánk, emlékeztetjük az olvasót arra, hogy Budapestben november harmadika óta új rendet honosítottak meg az éttermekben. Az új rend előnye, hogy minden vendéglős köteles polgári terítéket adni és főzelek felteltesse ételről gondoskodni. A budapesti étteremben három koronáért a következő polgári terítéket szolgálták fel:

E b é d:

Husleves
Töltött lapocka, bab főzelékkel
Turós vagy metél.

V a c s o r a:

Reszelt tészta leves
Paprikás libapaprólek
Káposztás kocka.

Merjünk három koronáért akár melyik ujvidéki vendéglőben ilyen menü kiszolgáltatást kéri. A pesti étlapon egy adag marhahus mártással három koronába, főzelek feltétellel 1 korona 60 fillérbe, gulyás 2 koronába, pirított borjú máj 2 korona 50 fillérbe, főzelek kőrités 50 fillérbe, sajtok adagja 70—90 fillérbe kerül.

Ezzel szemben az Erzsébet étlapja a következő árakat mutatja: Pirított borjumáj 3 korona 40 fillér, hideg libamáj 3 korona 80 fillér, paraj túkörtőjással 2 korona 20 fillér. Halak adagja 4 korona, a főzelek kőritések 60 fillér, sajtok 1 korona, — 1 korona 20 fillér.

Ez csak néhány kiragadt adat, amely élénken illusztrálja azt a nagy aránytalanságot, amely a két étlap árai között van. De az egész vonalon kitűnik, hogy Ujvidéken közel 50 perccel drágább a vendéglői koszt.

A hatóság tovább nem nézheti tétlen ezt a határt nem ismerő kiszípolozást. Miért sikerüljön az ántant kiéheztesési politikája éppen Ujvidékkel szemben? Miért sokáig a vendéglősök szorult többnyire fixfizetésű hivatalnokok nem bírják a küzdelmet a drágasággal.

A hatóság maximálja az éttermi árakat és szorítsa rá a vendéglősöket, hogy elégedjenek meg a pesti polgári haszonnal és ne akarjanak milliókat gyűjteni egy-egy adag pirított borjumájon.

Vegye kezébe a polgármester a kiuzorázott polgárok ügyét, kezdjen akciót egy városi vendéglős létesítése érdekében. Akárhogyan, de segíteni kell a halálban állapotokon. Jön a tél, előzük meg a nyomort, mely egy értékes társadalmi osztályt fenyeget.

Az ántant október fogolyvesztése.

Köln, nov. 6.

A Kölnische Zeitung jelenti: A románok októberben foglyokból 177 tisztet, 13907 közlegényt, 48 és 80 gépfegyvert, az ántant októberben 505 tisztet, 38738 közlegényt, 132 ágyut, 279 gépfegyvert és 2 zászlót veszített.

A kávé alkonya

Egy éven át tíz deka kávé jut egy személynek.

Lassankint a kávé is muzeumba kerül. A párolgó kávé, amely mellett busultunk a kávéházi márványasztaloknál, lassankint kivész, mint a bölény az őserdőből. Előrelátható volt, hogy a kávének száma is megfogyatkozik. Mihelyt felállították a kávéközpontot, mérget mertünk volna rá venni, hogy nem lesz kávé. És tényleg bekövetkezik a minden központok fátuma, a kávéközpont — mint a többi központ társai is, sikeresen operál, úgy hogy már kezdhetjük a kávéit is parentálni.

A kávéközpont hosszabb átiratolt intézett Ujvidék városához, amelyben közli, hogy minimális kávékészlettel rendelkezik és az egész ország részére várható behozatal csak annyi, hogy éven át fejenként legfeljebb tíz dekagramm kávé jut. A kávéközpont bejelentése, amely mindenkit a legnagyobb takarékoságra int, lényegesebb részében a következő:

Ellenségeink kiéheztesési politikája az összes élelmickek beszerzését megnéheztesítette és ezek között a kávé behozatalát is igyekezett lehetetlenné tenni, úgy hogy a semleges államok Hollandia kivételével Anglia nyomása alatt már rég betöltötték a kávé kivitelt.

Ha a 35.000 zsák kávébehozatalt a lakosságra felosztjuk, úgy fejenként 100 gramm, vagyis 10 deka jutna egy évre, illetve fél kilogram fejenként egy 5 tagból álló családra.

Feladatunkat képezi tehát a köz tudatba átvinni, hogy a kávé eddigi mérvben való fogyasztásáról le kell mondani és pedig azért, hogy a meglévő csekély készletekben mindenki arányosan részesülhessen.

A kávé behozatala számszerűen van korlátozva és az semmi körülmények között sem fokozható.

A Hollandiából várható behozatal csak ez év végén veheti kezdetét és addig a fogyasztás kielégítésére csakis a régi csekély készletek jöhetnek figyelembe. Ezen idő alatt egyes helyeken hiányok fognak ugyan beállani, bár nézetünk szerint ez nem annyira a fogyasztóknál, mint inkább egyes kereskedőknél fog csak kifejezésre jutni.

Ezen állapotokon egyelőre nem segíthetünk, miután a Központ készletek felett nem rendelkezik és csakis az új behozatok idején és annak mérvében fog módunkban állani egy megállapított rendszer alapján a beérkező árakat a közfogyasztás céljaira felosztani.

A kávéközpont hosszú lére felelesztve adja be nekünk, hogy személyenként egy évre száz deka kávé termelt csak. Száz deka kávészemből mindössze 10—12 csésze kávé készíthető és egy évként 365 napja van. Tizenkét napon át megihatunk egy-egy csésze kávé, ellenben az évként 353 napján már nem lesz meg az a fekete folyadék, amellyel a vizetelt tejet megbarnítják, a delutáni elmaradt pikolókról nem is szólva. A kávéközpont lemondta a kávéfogyasztásról. Nem volna-e könnyebb a kávé helyett a központról lemondani?

Holnap megkezdik a cukorjegykiadást

A Hitelbank 250 métermáza cukrot utalt ki Ujvidéknek.

Megirtuk, hogy a cukorközpont végre nagylelkűen másfél vagon cukrot ajánlott fel a városnak, hogy a lakosság abból fedezhesse egy havi cukorszükségletét. Profuma Béla polgármester nyomban táviratilag kérte az ajánlott kontingensnek kérészeresére való felemelését, mert 250 métermáza cukor nem elegendő a lakosság egy havi ellátására. A polgármester távirati kérésének elintézéséről még nem jött válasz. Ellenben ma megérkezett a Hitelbank értesítése, amelyben tudatja, hogy Ujvidék részére 25.000 kilogramm cukrot utalt ki, métermázaenként 113 korona 80 fillérért. A Hitelbank kéri, hogy a cukorért járó 28.450 koronát a város azonnal küldje be, de ezzel szemben semmi garanciát nem vállal, hogy a cukrot mikor szállíthatják Ujvidékre. A város a pénzt még tegnap el is küldötte és most tovább vár, hátha egyszer mégis csak megérkezik a cukor.

Profuma Béla polgármester egyébként életbeléptette a cukorjegyrendszert és a városhoz érkező cukrot csak jegy ellenében lehet kapni. A város a cukor szétosztását kereskedőkre bizza. Dietzgen Imre Fiai, Stefanovics Ly. és Fia és Wagner Testvérek havonként felváltva fogják a cukrot árusítani. A cukorjegy kiosztását holnap kezdik meg. Személyenként egy hónapra egy kiló cukor vételére jogosít a cukorjegy, amelyet a bejelentőjegy alapján és csak azok kaphatnak, akiknek nincs otthon cukorkészletük. A hatóság szigorúan ellenőrzi, hogy senki jogosulatlanul ne váltsa ki a cukorjegyét. A cukorjegy kiosztását a régi gimnázium tornatermében végzik kedd, péntek és vasárnap kivételével minden nap délelőtt 9—12-ig és délután 3-tól 4-ig.

Konstantin királyi csapatok harcolnak Katherinért.

Luganó, nov. 6.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A Secoló szerint az ántant követek Katherini átadását követelték Konstantin királytól, aki a követelést visszautasította. Egy Londonba érkezett jelentés szerint a királyi csapatok harcban állnak a forradalmi csapatokkal és a királyiak minden áron vissza akarják foglalni Katherinit.

Négy francia hadihajót elsüllyesztettek a szovetségesek.

Genf, nov. 5.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A francia lapok közlik, hogy a Földközi tengeren angol, francia és olasz hajók tévedésből egymással megütköztek. Hivatalos francia jelentés elismeri, hogy ebben az ütközésben négy francia hadihajó elpusztult.

HIREK.

Tisza Bécsben. Bécsből jelentik: Gróf Tisza István miniszterelnök hosszabban tárgyalta báró Burián külügyminiszterrel és dr. Körber osztrák miniszterelnökkel. Delután a miniszterelnök külön kihallgatáson jelent meg a királynál és este visszautazott Budapestre.

A közigazgatási bizottság ülése. A város közigazgatási bizottsága e hó 14-ikén tartja meg rendes ülését, amelyen a szokásos jelentéseket terjesztik be a város múlt havi közigazgatási állapotáról.

Tauszig Aladár százados ismét a harctérre ment. Tauszig Aladár százados, az ujdéki repülőszázad hős és vitéz parancsnoka, akinek neve akkor vált nagyhírességűvé, amikor elsőnek repült be a teljesen körülfélt Przemyslbe, hogy onnan ugyan-csak a sűrű oroszló árt, az elhárító ágyúk és a léptenyomon felülített ítégek való-ságos ézengésszerű tüzelése közben kihozta a przemysli parancsnokság jelentését és a przemysli hősök postáját. Borzalmas hidegben, óriási magasságban lette meg veszedelmes vállalkozását, amelyből súlyos fagyási sebekkel tért vissza, úgy hogy Pécsét hónapokig betegnek feküdt, ahol a legnagyobb gondosság dacára jobb lábának négy újját műtői beavatkozással el-kellett távolítani. A hős kapitány azóta Ujdéken parancsnokolta a repülőszázadot, amely való-sággal lelkesedett Tauszig Aladár, aki Ujdéken társada mi életünkben is általanos népsze-rüségnek örvendett. Tauszig Aladár úgy véli hogy a harctéren értékesebb szolgálatakat tehet hazájának és ezért beadványban kérte felettes katonai hatóságát, hogy vigyék el újból a frontra. Tauszig százados kérelmét telje-sítette a hadvezetőség és a del-ceg százados hétfőn előbb né-hány napra hazautazott, onnan pedig elmegy az orosz frontra, ahol új dicsőségek várnak a ki-tünőség és nagybátorságu magyar pilótáistáre. Ujdéki társadalmá-nak jókívánságai kísérik útjában.

A Közélelmezési Hivatal Ujdékhöz. Ma érkezett le az Országos Közélelmezési Hivatal körirata Ujdékhöz, amelyben bejelenti, hogy működését megkezdte és felkéri a várost, hogy a közellátást érintő kérdésekben forduljon bizalommal a Hivatalhoz.

Kürthy György tragédiája. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Nemzeti Színház ma esti előadása megdöbbentő tragédia történet. A Bánk bánt játszották. Kürthy György alakította a címszerepet, aki a darab közepén már nem akart tovább játszani. Az igazgató és Hevesi rábeszélésére azonban folytatta az előadást. Gyönyörűen játszott, azonban anélkül, hogy a közönség észrevette volna, szerepéhez nem tartozó mondatokat is kevert beszédbe. Az ötödik felvonásban nyílt színen kiírt rajta a dühöngés. Rávetette magát színész-tár-

saira és a szinpadra siető rendőrök csak nagy nehezen tudták megfékezni. Megállapították, hogy köz- és önveszélyes őrlött. Elszállították Lipótmezőre.

42.000 koronát loptak a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Rákóczy-uti fiókjának Lévay Pál tiszviselőjével és egy bankszolgával 42.000 koronát küldött a főintézetbe, hogy az összeget 20 és 10 koronásokra beváltásák. Visszajvet a Bálvány- és Fürdő-utcasarkán egy bankszolga forma ruhába öltözött fiatalember megállította őket, a pénzzel telt táskát átvette a bankszolgáltól azzal, hogy ő menjen vissza, mert Erdélyi főfelügyelő keresi. Az álbankszolga azután azzal az ürüggyel, hogy a kulcsot a főintézetnél felejtették, visszafordult és futásnak eredt. Lévay utána vetette magát, felhámozva az ut-cát kiállásaival:

— Toivaj! Fogják meg!

A Vilmos császár köruton azonban a tömegben elveszett a vakmerő tolvaj. A rendőrség nagy apparátussal nyomozta a tettest. Az a gyanu, hogy a 42.000 koronát az intézet egyik elbocsátott alkalmazottja lopta el.

Orosz hadifogságban. A zombori 23. gy. e. egyik önkéntese tudatta hozzátartozóival, hogy több-magával orosz hadifogságba jutott. Vele van Löbl Ernő egyéves önkéntes Ujdékről is. Címe: Spassk. Gub. Kazán Europ Russ-land.

Szilbács tengeri felesége. Szilbácsi tudósítónk jelenti, hogy Szilbácsan eszközölt rekvirálás alkal-mával a tengerikészlet 12.460 mm. volt, ebből 2912 mm. felesleg volt. A lakosság önként ajánlott fel 4000 mm-t.

Tetőtűz. Hétfőn delben fél 1 órakor az Epres utca 39 számú ház nyitott kéménye kigyulladt, amitől a tetőgerendázat is tüzet fogott és teljesen leégett. A tűz-oltóság a tűz továbbterjedését megakadályozta. A kár több száz korona.

Abelsberg Leó meghalt. Abelsberg Leó, a nálunk is ismert építési vállalkozó és bérlo, a titel—antalfalva—kevevára—pancsovai helyi érdekű vasut engedélyese, f. hó 3-án éjjel szívzélhűdésben Budapesten elhunyt. Kiterjedt rokonság gyászolja Ujdéken is.

Szegény gyermeknek ruházata. Néhány nap előtt tettük szová az a mélyen elszomorító körülményt, hogy az iskolaköteles gyer-ekek közül 1417-en, a legtöbben meleg ruha hiányában, nem iratkoztak be az iskolákba. Cikkünk hatása alatt Fath Ferenc apátplébá-nos kezéhez 110 korona folyt be. Jóleső örömmel adunk hírt arról, hogy ma ismét 42 korona érkezett hozzánk erre a nemes és sürgős segítséget igénylő célra. Steiner Gyuláné 40 koronát, Babarcel Antal 2 koronát adott a hadba-vonultak szegény gyermekeinek fel-ruházására. A két adományt El. 0034. és 0035. számok alatt a hadsegélyző bizottságnál befizették.

Gyűjtéseink. Weichand Ferencné 5 koronát adott át nekünk a vak katonák részére és 5 koronát az erdélyi menekültek részére. A két adományt El. VII. 0029. és 00030. sz. a. a hadsegélyző bizottságnál befizették. A Klein és Freigang cég az erdélyi menekültek részére 1 méter vásznat és 2 méter barchent adott át. El. VII. 0031. elismervény szerint rendeltetési helyére juttattuk. Schön Jenő az ujdéki hadiövezgyek és árvek javára tíz koronát, Szigeti János az erdélyi menekültek részére 2 koronát adott át nekünk. Az adományokat El. VII. 0033. és 0036. sz. alatt a hadsegélyző bizottság pénztárába befizették.

Ujdékiek francia hadifogságban. — Két ujdéki földink: Barth Domonkos könyvtőgmester és Martin Ferenc hentesmester, mindketten a 6. honvéd gy. e. hős és vitéz harcsoi a Szerbia elleni hadjáratban szerb hadifogságba jutottak. Szerbia meghódítása után hadifoglyainkat Szerbiából Olaszországba, majd Franciaországba vittek, ahol különféle mezőgazdasági, ipari, sőt gyakran löszergyártási munkálatokhoz használják fel. Barth Domonkos és Martin Ferenc, a két ujdékieket jelenlegi tartózkodási helye L'Estagne Souterain Bouche de Rhone. Barth, mint hadifogoly az 11230. Martin pedig a 11244. számot kapta. Mindketten gyakran irnak haza, de erősen megczenu-zott soraikban semmit sem irhatnak arról, hogy miképp megy a soruk és milyen munkát végeznek. Ehelyett azonban két fényképet küldöttek be, amely minden híradásnál is beszédesebben mondja meg, hogy mindketten jól néznek ki és hihetőleg aránylag jó soruk is van. A két fénykép kiadóhivatalunk kirakatában látható.

Szállodai tolvajok Ujdéken. Az utóbbi napokban előfordult szállodai tolvajlások tettesei a rendőrség tegnapi az egyik szállóban elfogta. Mindkettő boszniai illetőségű.

A vagonos Bácska. Szilbács előjárósága, valószínűleg a megye utatására, a szilbácsi vagonosabb emberekről kimutatást készített. Nem tudjuk ugyan, milyen célból készült a statisztika, de az minden-képen érdekes, mert abból meg-tudjuk, hogy Szilbácsnak 50—55 olyan lakosa van, akinek vagyona az 50000 koronát meghaladja és 5 olyan lakosa, aki 100.000 koroná-nál nagyobb vagyonat valhatt ma-gának. Minthogy Szilbács lakósá-gának tulnyomó része németajku, a Brandsch Rudolfok és a többi pángermán agitátorok láthatják, hogy a németajkuak sorsa Magyar-országban még se olyan rossz, mint amilyennek a külföldön el akarnák hitetni. A németiség jólétben, tel-jes egyenjoguságban élvezi a ma-gyar állampolgárság minden elő-nyét.

A honv. miniszter és a hadi-kártérítés. A hadikártérítések ügyében tudvalevőleg az 1912. évi 68. törvénycikk intézkedik. E tör-vény 33. § a) alapján a város azon lakói, akik az 1914. évi szerbiai visszavonulás és az 1915. évi katonai beszéllésolások kö-vetkeztében anyagi károkat szen-vedtek, panaszukat már hónapok-kal ezelőt bejelentették a város tanácsánál. A tanács a panaszok megvizsgálását és helyszíni szem-

lét rendelt el. A kártérítés joga-sultságát 50 esetben a községi bizottság, majd a közigazgatási bizottság is megállapította. A panaszokat harmadfokú eibrálás céljából a honvédelmi miniszte-riumhoz terjesztették fel, mely 13569—1916. számú határozatá-ban az összes panaszokat vissza-utasította s elrendelte, hogy a kár megtérítése iránti keresetük-ke az érdekeltek a polgári bírósá-ghoz forduljanak. A miniszter-nek ugyanis az a véleménye, hogy a kárigényt csak oly eset-ben állapítja meg, ha a katonaság azt requirálás által okozta a panaszosoknak. Miután az ingó és ingatlan tárgyakban okozott rongálásokat, sem pedig az ingatlanokban a lövészárokassáall okozott károkat a miniszter nem hajlandó hadikárnak elismerni, így az ötven főre tehető károsul-tak serege kénytelen lesz igényé-vel a bírósághoz fordulni. Az összeg — melytől az érdekeltek bizonyára csak egyelőre elestek — mintegy 100—120 ezer koronára tehető. Maga dr. Tapavleza Já-nos városi tanácsos 7000, dr. Reháék Ferenc táblabíró pedig 2400 korona kárának megtéríté-sétől esik így el.

Razzia. Szombaton és vasár-nap éjszaka a rendőrség razziait tartott. Tizenkét nőt állítottak elő, akiknek egy részét eltoloncolták Ujdékről.

A szilbácsi vasuti ór egy ka-tonát bántalmazott. Szilbácsi tudósítónk jelenti: Ma hajnalban a szilbácsi vasuti állomás nagy bot-rány színhelye volt. Egy őrmester, aki a harctérről Bukeszire néhány napi szabadságra haza jött, ma haj-nalban jegyet akart váltani a vasuti pénztárnál, amelynek ablakai — noha a jegyváltás ideje elérkezett — be voltak függönyözve. Az őrmester megkopogtatta az ablakot, mire Ká-vásvy Károly jegykiadó ór a legdur-vább kifejezésekkel illette a katonát, akit utóbb a hivatalos helyiségébe hívott, ahol az őrmestert — annak előadása szerint — Kávásy vasuti ór még egy társával rázart ajtók mellett tetleg bántalmazott. A lármát és a tetlegesség zaját az egész utazó közönség hallotta, amely módfelett felháborodott a vasuti ór cselekedetén. A súlyosan inzultált őrmester orvosi látleletet véteett fe-és felettes hatósága útján feljelen-tést tesz a vasuti ór ellen.

Mit kívánt a lengyel nemzet?

Bécs, nov. 5.

(Az Ujdéki Hírlap eredeti távirata.)

A lengyel küldöttek nevében, amely október 30-án Burián báró külügyminiszternél megjelent, Brudzinszky, a varsói egyetem rektora a következő beszéd kíséretében tolmácsolta a lengyel nemzet kívánalmait:

— Európa tartós békéjét egy erős, fejlődéskepes és minden polgárának egyenlő jogot adó Lengyelország biztosíthatja. Lengyelország sorsa a központi hatalmak kezében van, tegyenek tehát történelmi igazságszolgálatást. A háborúban nem lehet megállapítani a határokat, de e háborúról elintézt viszony parancsszava diktálja egy közjogi dokumentum kiadását, amellyel

a központi hatalmak uralkodói Lengyelország visszaállítását megígérik és biztosítják. Ezután meg lehet tenni a következő intézkedéseket:

1. Régenség felállítását teljes kormányzó hatalom gyakorlásával Lengyelország területén.

2. A két megszállott terület katarának megszüntetését.

3. Ideiglenes államtanács szervezését lengyel benschlötökből, amely államtanács az alkotmányra vonatkozóan javaslatot készítessen.

4. Katonai ügyosztály létesítését, amely a lengyel hadsereget szervezze.

Végül a lengyel király kiáltása következék és a békehívtéskor Lengyelország határait véglegesen állapítsák meg.

Elismerik a semlegesek Lengyelországot?

Genf, nov. 6.

A francia kamarában interpellációt intéztek Briandhoz a lengyel királyság proklamálásáról. A választ a cenzura törölte. Az ántánt körök figyelemmel várják, hogy vajjon a semlegesek elismerik-e Lengyelországot?

APOLLO

NOV. 6. ÉS 7.-ÉN
HÉTŐN ÉS KEDDEN

Bakfiscsinyek

vigjáték 3 felvonásban.

Rita Klermont a főszerepben.

TALÁRSO

III-ik detektívfilmje

3 felvonásban.

SZÍNHÁZ.

Vasgyáros. A régi, szomorú Vasgyáros repizét láttuk hétfő este. Zöldi Vilma Claire szerepében nagyszerű kvalitásait ragyogtatta és a közönség, amely tegnap ünnepele, örömmel látta gyakrabban a színpadon. Hidvégi Ernő erős partnere volt. H. Lengyel Margit, Zöldi Elza, Nádasyné és Remele Géza nagy igyekezettel szolgálták a folyékonyan gördülő drámai előadást.

A cigánybáró vasárnapi előadása telt ház előtt folyt le. A Strauss-operette iránti érdeklődésre rá is szolgált a színészgárda. **Torna Zsiga és Réthi Margit** ezúttal is kitünő volt, úgy énekük mint játéuk zajos sikert ért el. **Nádasyné és Helvey Erzsé** a cigányasszony, illetve Arzena szerepében jeleskedtek. **Rónai és Komló**s bőségesen kiaknázták hálás szerepük előnyeit, az utóbbi erősen a karzat tapsaira pályázott. **Révész Ilonka és Kénes Margit** toborzója pompás, élvezetes látványt nyújtott. Megismerteltették.

A színházi páholybérlok figyelmébe. A 40 előadásra szóló bérlet hétfőn, 13-án lejár. A további 20 előadásra Rónai Imréné lehet bérlelni.

Egyszer volt... bemutatója. Az idei operett premierek között kétségtelenül első helyet foglal el ez a híres berlini operett, mely nálunk is közel száz előadást ért el a fővárosban. Az *Egyszer volt...* nem csak zenéileg kiváló — elsőrangú muzikál-kával rendelkező nagy operett, de a szövege is hangulatos, értékes és mindvégig mulatságos. Bécsben „*Wie einst im Mai*” cím alatt még most is állandóan műsoron van. A bemutató csütörtökön és pénteken lesz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési díjak: 10 szóig 60 fill. Minden további 10 szó 60 fillér. Vas-tagabb betűből szedett szó 12 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelíges levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal. Telefon 180.

Mégegyszer tisztelettel felkérem azon tisztelt kisasszonyt, aki ezen lapban megjelent Arvalányok című fehérszögű jelíges hirdetésre ajánlatot küldött, hogy pontos címét tudatni szíveskedjék ugyanezen jelíggel.

Bácsmegyei jómínőségű földeket veszek. Földtulajdonosok ajánlatait „Prima föld” jelígen a kiadóhivatalba kérem.

ELÁRUSÍTÓNO ÁLLÁST KERES. 3 polgárit végzett leány, kinek atyja hadbavonult, bár milyen üzletben mint elárusítóno állást keres. Magyar, német és szerb nyelvet bírja. Cím a kiadóban megtehető.

Gyakorlott irodistaleány állást keres. Ajánlatok „Szorgalom” jelíggére a kiadóba keretnek.

Házvezetőnőt keres gyermektelen özvegy ember. Cím a kiadóban.

Kéveset használt szép házhozát otománnyal megvételre keresek. Cím a kiadóban.

Egy új gyümölcs szállító kocsi olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Witz-féle Buzatér 15. számú, Wojtovic-féle Arany-utca 13 és Andrassy utca 19. számú házak eladók. Felvilágosítással szolgál Dr. Faith Boldizsár ügyvéd.

Egy számár kocsival együtt azonnal eladó. Cím a kiadóban.

Mayer Ignác könyvkötészete eladó. Továbbá papír hulladék is. Bővebbet Rákóczi ut 8—10.

400 kiló vassodrony 10, 11 eladó 100 kg. 50 korona. Hán-utca 3.

WERTHEIM KASSA, Singer varrógép, nikkelezett kályha, nappali kassa, másológép, 2 lámpa, 2 gázlámpa, 1 ágy, tejfűszekrény, 2 szekrénny, 1 ebédlő divan, 1 gyermekágy-matrac eladó. Bővebet Zrínyi u. 4.

Pirosi-utca 7. számú ház szabad kézből eladó! Bővebet Nemet Lajos Pirosi utca 7.

861 szám

kig. 1916.

Bancsi Bálintné Julianna 27 éves pirosi lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alolított rendőrkapitányság mai napon meghozta a következő

ITÉLETET:

Bancsi Bálintné Julianna 27 éves pirosi lakó az 1895. évi XLVI. t.-c. §-ába ütköző kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott §-a alapján 2 napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 17 nap alatt végrehajts terhével fizetendő, az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 40 korona pénzbüntetésse

büntették. mely pénzbüntetés behajthatlansága esetén ugyancsak 2 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatattik át.

Köteles továbbá fenti idő és jogkövetkezmények terhével 16 honora vizsgálati díjat a városi vegyvizsgáló díjat a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni.

Ezen ítélet a fél költségén dobszó utján és az Ujvidéki Hirlap című lapban közzéteendő.

INDOKOK:

Terhelt ismétletlen vizezett tejet árusított.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala 1916. évi október hó 16-án.

PAYERLE

rndőrfőkapitány.

797 szám
kig. 1916

Brzak Jánosné Tina 21 éves ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény u. e. §-a alapján 2 napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajts terhével fizetendő, az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 40 korona pénzbüntetéssel büntették, mely pénzbüntetés behajthatlansága esetén ugyancsak 2 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatattik át.

Köteles továbbá fenti idő és jogkövetkezmények terhével 8 honora vizsgálati díjat a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni.

Ezen ítélet a fél költségén dobszó utján és az Ujvidéki Hirlap című lapban közzéteendő.

INDOKOK:

Terhelt ismétletlen vizezett tejet árusított.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala 1916. évi október hó 13-án.

PAYERLE

rendőrfőkapitány.

1078. szám
kig. 1916.

Krsztity Szávané Mára 57 éves ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alolított rendőrkapitányság mai napon meghozta a következő

ITÉLETET:

Krsztity Szávané Mára 57 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ába ütköző kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény u. e. §-a alapján 2 napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajts terhével fizetendő, az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 40 korona pénzbüntetéssel büntették, mely pénzbüntetés behajthatlanság esetén ugyancsak két napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatattik át. Köteles továbbá ugyancsak fenti idő s jogkövetkezmények terhével eljárás költségén 40 koronát a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni.

Ezen ítélet a fél költségén dobszó utján és az Ujvidéki Hirlap című lapban közzéteendő.

INDOKOK:

Terhelt ismétletlen vizezett tejet árusított.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1917. évi május hó 7-én.

PAYERLE

rendőrfőkapitány.

1150 szám
kig. 1916.

Vlaovity Kosztáné Lyubica 37 éves lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alolított rendőrkapitányság mai napon meghozta a következő

ITÉLETET:

Vlaovity Kosztáné Lyubica 37 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ában ütköző kihágásban vétkes-

nek mondatik ki, s ezért a hivatkozott törvény u. e. §-a alapján két napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajts terhével fizetendő, 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 40 honora pénzbüntetéssel büntették, mely pénzbüntetés behajthatlansága esetén ugyancsak 2 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatattik át. — Köteles továbbá fenti idő és jogkövetkezmények terhével 16 honora vizsgálati díjat a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni.

Ezen ítélet a fél költségén dobszó utján és az Ujvidéki Hirlap című lapban közzéteendő.

INDOKOK:

Terhelt ismétletlen vizezett tejet árusított.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. évi október hó 13-án.

PAYERLE

rendőrfőkapitány.

1164 szám
kig. 1916.

Pervász Szávané Anka 70 éves ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alolított rendőrkapitányság mai napon meghozta a következő

ITÉLETET:

Pervász Szávané Anka 70 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ába ütköző kihágásban vétkesnek mondatik ki, s ezért a hivatkozott törvény u. e. §-a alapján két napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajts terhével fizetendő, 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 40 honora pénzbüntetéssel büntették, mely pénzbüntetés behajthatlansága esetén ugyancsak 1 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatattik át. — Köteles továbbá fenti idő és jogkövetkezmények terhével 32 honora vizsgálati díjat a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni.

Ezen ítélet a fél költségén dobszó utján és az Ujvidéki Hirlap című lapban közzéteendő.

INDOKOK:

Terhelt ismétletlen vizezett tejet árusított.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. évi október hó 13-án.

PAYERLE

rendőrfőkapitány.

1149 szám
kig. 1916.

Lázits Dusan 54 éves ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alolított rendőrkapitányság mai napon meghozta a következő

ITÉLETET:

Lázits Dusan 54 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ába ütköző kihágásban vétkesnek mondatik ki, s ezért a hivatkozott törvény u. e. §-a alapján 3 napi elzárással s a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt végrehajts terhével fizetendő, 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 50 honora pénzbüntetéssel büntették, mely pénzbüntetés behajthatlansága esetén ugyancsak 3 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatattik át. — Köteles továbbá fenti idő és jogkövetkezmények terhével 62 honora vizsgálati díjat a városi vegyvizsgáló állomás részére megfizetni.

Ezen ítélet a fél költségén dobszó utján és az Ujvidéki Hirlap című lapban közzéteendő.

INDOKOK:

Terhelt ismétletlen vizes tejet árusított.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala, 1916. évi október hó 13-án.

PAYERLE

rendőrfőkapitány.